

ДО
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ ДРЯНОВО

ПРЕДЛОЖЕНИЕ
ОТ ТРИФОН РУЕНОВ ПАНЧЕВ - КМЕТ НА ОБЩИНА ДРЯНОВО

ОТНОСНО: Приемане на Мониторингов доклад за изпълнение на Общински план за действие на Община Дряново в изпълнение на Националната стратегия за равенство, приобщаване и участие на ромите за 2025 г.

Уважаеми общински съветници,

Планът за действие на община Дряново в изпълнение на Националната стратегия за равенство, приобщаване и участие на ромите, включва дейностите в изпълнение на интеграционната политика, насочена към българските граждани от ромски произход и други уязвими групи, живеещи в сходна ситуация.

Обхваща 6 приоритетни области на интеграционната политика: образование, здравеопазване, жилищни условия, заетост, върховенство на закона и недискриминация, култура и медии.

През 2025 г. изпълнението му бе насочено към:

- Подобряване адаптацията на децата и учениците от етнически малцинства в детската градина и училищата;
- Повишаване на здравната култура, значимостта и ценността на образованието и равен достъп до здравни, социални услуги и заетост
- Повишаване мотивацията за промяна към по-качествен и здравословен начин на живот
- Активизиране на гражданското общество за толерантност, съпричастност и социалност към хората в неравностойно положение.

За успешното изпълнение на заложените дейности в Общинския план от съществено значение е сътрудничеството на всички пряко ангажирани институции на местно ниво с представители на неправителствени организации и на ромската общност.

Активното включване на ромите в цялостния процес на изпълнение, наблюдение и оценка е гаранция за успешната реализация на политиките, залегнали в Плана.

Мониторинговият доклад е приет на заседание на Обществения съвет за интеграция на малцинствата на 17.12.2025 г.

Във връзка с гореизложеното, предлагам на ОбС - Дряново да вземе следното

РЕШЕНИЕ:

На основание чл.21, ал.1, т.23 от ЗМСМА

1. Приема Мониторингов доклад за изпълнение на Общински план за действие на Община Дряново в изпълнение на Националната стратегия за равенство, приобщаване и участие на ромите за 2025 г.

МОНИТОРИНГОВ ДОКЛАД

ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНА ДРЯНОВО В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА РАВЕНСТВО, ПРИБОЩАВАНЕ И УЧАСТИЕ НА РОМИТЕ ЗА 2025 г.

Планът за действие на община Дряново в изпълнение на Националната стратегия за равенство, приобщаване и участие на ромите, приет с Решение № 83/29.02,2024 г., включва изпълнение на различни дейности, съгласно интеграционната политика, насочена към българските граждани от ромски произход и други уязвими групи, живеещи в сходна ситуация.

През 2025 г. изпълнението му бе насочено към:

- Подобряване адаптацията на децата и учениците от етнически малцинства в детската градина и училищата;
- Повишаване на здравната култура, значимостта и ценността на образованието и равен достъп до здравни, социални услуги и заетост
- Повишаване мотивацията за промяна към по-качествен и здравословен начин на живот
- Активизиране на гражданското общество за толерантност, съпричастност и социалност към хората в неравностойно положение.

Реализирането на общинската политика за интегриране на етническите малцинства е непрекъснат процес, инструмент за хармонизиране на местните инициативи с държавните изисквания, възможностите на местната власт и потребностите на жителите на общината.

В изпълнението на Плана за интегриране на ромите участваха:

- Община Дряново
- Дирекция „Социално подпомагане“
- Дирекция „Бюро по труда“
- Учебни заведения и детска градина
- Членове на Обществен съвет за интеграция на малцинствата
- Членове на МКБППМН

През 2025 г. дейностите бяха насочени в следните приоритетни области:

- 1. Образование**
- 2. Здравеопазване**
- 3. Жилищни условия**
- 4. Заетост**
- 5. Върховенство на закона и недискриминация.**
- 6. Култура и медии**

1. Образование:

Образователната структура на територията на община Дряново се състои от 2 общински училища и 1 детска градина.

СУ „Максим Райкович“ работи по изпълнение на Общинския план за действие на Община Дряново в изпълнение на Националната стратегия за равенство, приобщаване и участие на ромите (2024-2025).

Реализираните дейности в училището са ориентирани към осигуряване на приобщаващо образование на учениците от малцинствата.

Всяка учебна година в училището се разработва План за образователна интеграция на учениците от етническите малцинства.

Заложените дейности включват: запознаване на педагогическия и непедagogическия персонал с нормативната уредба, регламентираща правата на етническите малцинства и държавната политика за интеграцията им в обществото; осъществяване на пълен обхват и задържане на учениците, подлежащи на задължително обучение; осигуряване на възможностите на отпадналите или изоставащите ученици да продължат образованието в други форми на обучение; проучване потребностите и интересите на учениците и включването им в извънкласни дейности; обхващане на учениците в ЦОУД, осигуряване на допълнително обучение за учениците с образователни дефицити чрез разработването на план за обща подкрепа; утвърждаване на интеркултурно образование в обучението, като средство за взаимно опознаване между учениците от различни социално-културни и етнически общности; пълноценно осмисляне на свободното време на учениците чрез участие в дейностите на класа и приобщаването им към малката общност; планиране и провеждане на дейности по професионално ориентиране на учениците от етническите малцинства.

Резултатите от изпълнението на заложените дейности в Плана са както следва:

- Предоставена е възможност за обедно хранене и безплатни закуски за учениците от начален етап;
- Осъществен е контрол върху дисциплината и редовното присъствие в учебните часове;
- Реализирани са срещи с родителите на учениците, които не присъстват редовно на училище и нарушават дисциплината по време на часовете;
- Осигурени са безплатни учебници на учениците;
- Учениците от етническите малцинства са включени в целодневната организация на учебния ден;
- Извършени са консултации с учениците от етническите малцинства по кариерно ориентиране;
- Подобрени са уменията и квалификацията на специалистите за работа в мултикултурна среда;
- В часовете на класа и в заниманията по интереси са организирани тържества със запазване на културната идентичност на етносите;
- По време на заниманията по интереси са организирани спортни занимания, в които са включени учениците от етническите малцинства.

Повишено е образователното равнище на децата от етническите малцинства - успешно представяне в състезания, олимпиади, национално външно оценяване. Осигурява се допълнително обучение по български език на децата и учениците, за които българския език не е майчин и срещат затруднения при усвояването на учебния материал. В часовете за занимания по интереси в ЦСУД се провеждат занятия, допринасящи за запазване и развиване на етнокултурната идентичност на ромските деца.

В началото на учебната година училищният психолог извършва диагностика на училищната готовност на учениците от първи клас. От нея се идентифицират ученици с дефицити и с тях се работи допълнително чрез консултации.

Чрез прилагане на Механизъм за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище, утвърден със Заповед на Министъра на образованието в училището се реализират дейности за ненасилие, навременното идентифициране и разрешаване на възникнали проблеми; своевременно намеса при поведение, изискващо намеса. В училището е изградено положителна училищна среда, позитивни и конструктивни взаимоотношения и комуникация между ученици, учители и родители.

През месец февруари 2025 г. бе отбелязан световния ден за борба с тормоза. В инициативата се включиха ученици от етносите.

На 25.03.2025 г. беше проведен кулинарен конкурс, в който се включиха ученици от I до XII клас, от различни етнически общности. Целта на конкурса беше да се обединят различните етноси, да се възпита толерантност към различията. Учениците, които завоюваха призови места имаха възможност да представят ястията си и да обяснят с какво се отличава тяхната религиозна принадлежност.

На 29.04.2025 г. беше реализирана инициативата „Академия за родители“. Родителите имаха възможност да се запознаят с различни модели на общуване с децата. Всеки от присъстващите родители получи книга, съобразена с темата на Академията.

Поканени бяха и родители на ученици от пети клас, където са индикирани проблеми с дисциплината, както и родители на деца от различна етническа принадлежност, но интересът от тяхна страна не беше голям.

Проведената инициатива е част от заложените дейности в Общинския план.

На 04.06.2025 г. се проведе учебна екскурзия до местността „Градище“, гр. Габрово. Инициативата е част от заложените дейности в Общинския план за действие на Община Дряново в изпълнение на Националната стратегия за равенство, приобщаване и участие на ромите.

В екскурзията взеха участие ученици със СОП и ученици от седмите класове. Инициативата протече с много игри и настроение, които допринесоха за възпитание в дух на толерантност между учениците от различни етнически общности. Чрез участието в учебната екскурзия бяха стимулирани възможностите за равен достъп до образование, чрез създаване на атмосфера на уважение, толерантност и разбирателство.

С ученици от етнически малцинства, които ползват допълнителна подкрепа в училище е предоставена възможност за работа с ресурсен учител, психолог и логопед от РЦППО - гр. Габрово.

Учениците от етническите малцинства участват активно в Ученическия съвет към СУ „М. Райкович“, Участват в реализирането на благотворителни базари, кампании насочени към превенция, подпомагане на дейността на училището.

С ученици от етнически малцинства, които ползват допълнителна подкрепа в училище е предоставена възможност за работа с ресурсен учител, психолог и логопед от РЦППО - гр. Габрово.

Учениците от етническите малцинства участват активно в Ученическия парламент към СУ „М. Райкович“. Включват се и в реализирането на благотворителни базари, кампании насочени към превенция, подпомагане на дейността на училището.

И в ПГИТ „Рачо Стоянов“ през учебната 2024/2025 година дейностите, включени в училищния план за интеграция на малцинствата, бяха свързани с предоставянето на равен достъп до качествено образование, повишаване на грамотността на учениците от различните етноси и активното им включване в извънкласни дейности. Приоритетите сред педагогическата колегия на гимназията бяха насочени към осигуряване на приобщаващо образование на ученици от малцинствата, включването им в разнообразни извънучилищни дейности, свързани с техните интереси и желания.

Съгласно Наредбата за приобщаващото образование в ПГИТ „Рачо Стоянов“ през учебната 2024/25 г. бяха сформирани 3 групи за занимания по интереси: „Кетъринг“, „Икофен“ и „Волейбол“. Реализирани са следните дейности:

1. Извършване на индивидуални консултации с изоставащите и застрашени от отпадане деца от етническите малцинства с оглед предотвратяване на отпадането им от училище и подобряване на постиженията им в учебния процес
2. Работа с добрите ученици от етническите малцинства с оглед участието им в различни конкурси, състезания и представителни изяви с цел повишаване на мотивите им за изява, учене и интелектуално развитие
3. Включване на учениците в извънучилищни дейности - спортни занимания, клубове и проекти на гимназията - проект „Утвърждаване на интеркултурното образование в община Дряново“
4. Включването на деца от различни етноси в спортни турнири и училищни мероприятия, организирани в училище - Европейски ден на спорта
5. Провеждане на беседи от класните ръководители с участието на ученици от различни етноси за отбелязване на различни празници и обичаи
6. Отбелязване на Световния ден на езиците в училище
7. Привличане на родители на децата от различни етноси в обсъждане на важни за училището дейности
8. Проведени срещи и разговори от класните ръководители с родители и ученици, допуснали голям брой неизвинени отсъствия
9. В час на класа са обсъдени темите, „Не на агресията, насилието и тормоза“, „Защо трябва да сме толерантни един към друг“, „Заедно можем повече“, проведени са и различни ролеви игри и дискусии
10. С помощта на класните ръководители се работи за изграждане на добър социално-психологически климат в класовете и училище, с оглед превръщането на учебната среда в желано и приятно място за учениците от различните етноси
11. Работено е за преодоляване на културните бариери в общуването и преодоляването на всякакви форми на дискриминационни нагласи у учениците

12. Закупени са учебници и по професионални предмети на всички ученици, за осигуряване на максимално добри условия за учебен процес. Учебниците по общообразователните предмети са осигурени от МОН

13. Училището подпомага и социално-слаби ученици от малцинствата с еднократни парични средства и има политика за привличане и задържане на учениците от ромски произход

14. Включване на ученици от ромски произход в групите по интереси „Волейбол“, „Икофен“ и „Кетъринг“

15. Участие на ученици от 10 и 12 клас в проект „Успех за теб“ за подготовката им за НВО и ДЗИ.

16. Включване на ученици от ромски произход по проект „Модернизиране на професионалното образование и обучение“ занимания по интереси.

17. Провеждане на инициативата „Заедно в кулинарните традиции и обичаи“ и отбелязване на Лазаров ден и Великден с инициативата „Различни, но заедно“ в училище

18. Обмяна на добри практики и интеграция с ученици и учители от ДФСГ „Интелект“ - Плевен и посещение на Панорамата в гр. Плевен, във връзка с изпълнение на заложените дейности в Общинския план

19. Обмяна на добри практики с Русенския университет „Ангел Кънчев“ за бъдещето кариерно развитие на учениците от специалност „Машини и системи с ЦПУ“

20. Проведена екскурзия с учебна цел до гр. Бяла и Русе, Ателие „Магията на билките и лятното слънце“ - Еньовден, във връзка с изпълнение на проект „Утвърждаване на интеркултурното образование в община Дряново“

21. Непрекъснато се работи за преодоляването на културните бариери в общуването и на всякакви форми на дискриминационни нагласи у учениците

Водени от приоритетите, общите и специфичните цели в Общинския план за действие на Община Дряново в изпълнение на Националната стратегия за равенство, приобщаване и участие на ромите, през 2024/2025 година усилията на педагогическия колектив на ДГ „Детелина“ бяха насочени към пълноценната интеграция на ромските деца. Стимулирането на възможностите за равен достъп до образование се осъществяваше чрез: създаване условия за успешна социализация на децата от етническите малцинства и мотивиране на родителите и децата - роми, за активно участие в учебно-възпитателния процес, съхраняване и развитие на културната идентичност на децата, превръщане на културното многообразие в

източник и фактор за взаимно опознаване и духовно развитие, създаване на атмосфера на уважение, толерантност и разбирателство.

Реализираните дейности за постигане на поставените цели и задачи се състояха в следното:

1. Повишаване качеството на образование на децата и учениците от етническите малцинства.

1.1 Всички ромски деца, подлежащи на задължително обучение на територията на общината са обхванати на 100%. Като благодарение на съвместната работа с родителите, все повече ромски деца се обхващат в най-ранна възраст, което води до по-добро усвояване на езика и подготовката за училище.

1.2 Голям процент от децата показват значителен напредък по овладяване на българския език. Това е резултат най-вече от реализирането на Проект „Силен старт“ на МОН, като са сформирани 6 групи. Основната ни работа е насочена към адаптация на ромските деца, изграждане на навици и умения, както и преодоляване на езиковата бариера.

1.3 С участието ни в Проект „Силен старт“ към детската градина е назначен и психолог, който работейки с деца и родители допринася за преодоляване на дефицитите.

1.4 Благодарение на участието в Проект: № BG05SFPR001-1.004-0019-C01 „Утвърждаване на интеркултурното образование в община Дряново“, децата бяха включени в ателиета за възстановяване и възпроизвеждане на характерни традиции, обичаи и занаяти на различните етноси и клубове LEGO, което също допринесе за развитие на креативността, сътрудничеството и социалните умения, както и способност за работа в екип.

2. Обучение в дух на толерантност и недискриминация в детските градини и в училищата, чрез съхраняване и развиване на културната идентичност на деца и ученици от ромски произход.

2.1 През цялата учебна година са провеждани празници и развлечения, като децата от етническите малцинства са били главни действащи лица.

2.2 Проведени са 2 тренинга с психолог и родители на тема „Изграждане на доверие, обич и приемственост между членовете на семейството“ и „Играем и се обучаваме заедно“.

2.3 Организиран са изложби по групи на тема „Макар и различни, приятели отлични“.

2.4 Проведена е екскурзия до зоокът гр. Павликени, с цел докосване до разнообразието на животински видове, обогатяване на знанията за природата в региона и повишаване на екологичната култура.

2.5 В смесена група „Слънчеви деца“ се проведе празник „От Лазаровден и Цветница до Великден“, на който децата демонстрираха пред родители и гости високо ниво на приобщаване и толерантност.

3. Приобщаване на родителите роми към образователния процес и засилване на участието им в училищния живот.

3.1 Проведени са срещи с родители на ромски деца, с цел обсъждане на техните потребности и нужда от подкрепа.

3.2 Наблюдава се засилен интерес от страна на родителите към живота в детската градина и желанието им за включване в различни инициативи.

Всички изброени дейности са допринесли за обогатяване на знанията на децата и утвърждаване на националната им идентичност и културна грамотност. Постигнато е пълноценно и равно участие на всички деца, независимо от техния етнос. Създадена е приобщаваща и приятелска среда за ромските деца в детската градина, което е от съществено значение за тяхната социализация и образователно развитие.

Приоритет "Здравеопазване"

С цел подобряване достъпа до здравни грижи и профилактиката за деца, повишаване на здравните знания и информираността на ромското население, в ДГ „Детелина“ бе проведена беседа за значението на имунизациите.

Родителите бяха запознати с имунизационен календар за децата до 7 г., както и възможните реакции след поставянето на ваксина.

МКБППМН реализира различни дейности по превенция на употребата и разпространението на наркотични вещества:

- отбелязване на 31 май - световен ден за борба срещу тютюнопушенето - СУ „Максим Райкович“ съвместно с Превантивно-информационен център гр. Габрово и МКБППМН организира информационна кампания под наслов "Не си модерен, ако си зависим". Професионалистите от Превантивно-информационен център проведоха тренинг упражнения с учениците от ос ми и девети клас. Наградите за победителите в конкурса бяха осигурени от МКБППМН.

- работа в училищата - раздадени информационни материали, проведени беседи в час на класа по теми, свързани с превенцията и употребата на наркотици.

Младите хора трябва да бъдат запознати с опасностите, които крият различните видове зависимости в дългосрочен план.

Като част от дейностите на МКБППМН, с партньорството на НЧ "Развитие-1869", СУ "Максим Райкович", ПГИТ "Рачо Стоянов" и Съюз за технологии, образование и прогрес - СТОП на 27.11.2025 г. бяха организирани мероприятия с превантивна цел за младежите от Дряново, както следва:

- в Актовата зала при СУ "Максим Райкович" беше проведен семинар - дебат с учениците от гимназиален етап, под надслов "Не на наркотиците. Единни срещу зависимостите". По време на срещата подробно бяха разисквани видовете най- разпространени наркотици, вредите от наркотичните вещества, превенцията срещу тях и усложненията, които предизвикват. Изненадата за всички бе в края на семинара - демонстрация на кучета, порода белгийска овчарка-малиноа, които са специално обучени да откриват наркотични вещества.

- в големия салон при НЧ "Развитие-1869" беше представена прожекцията на най- новия български игрален филм с мисия "Един грам живот", със специалното участие на Даная Александрова.

В началото на учебната година медицинските лица в училищата, с помощта на класните ръководители издирват децата без личен лекар и мотивират родителите им за необходимостта от регистрирането им.

В община Дряново има назначен „Здравен медиатор“, който извършва следните дейности:

- подпомагане на процеса на достъп до услуги в сферата на здравеопазването за хора, нуждаещи се от здравна помощ:

- помага (придружава, информира, разяснява) при контактите между ОПЛ и/ или други медицински специалисти и пациента;

- извършва патронаж на рискови семейства, бременни и млади майки;

- здравно образование и профилактика;

- работи съвместно с РЗИ и съдейства при изпълнение на програмите им.

Във връзка с Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве на 25.11.2025 г. беше изнесена беседа на млади майки от етническите малцинства от педиатър и акушер-гинеколог.

На 1 декември, по случай Световния ден за борба със СПИН, съвместно с РЗИ

- Габрово, МКБППМН и ЦОП в двете учебни заведения бяха проведени срещи-беседи с учениците от гимназиален етап. Бяха раздадени рекламни материали и организирани ролеви игри.

Приоритет "Жилищни условия"

Жилищните условия и инфраструктурата на терените, обитавани от ромите в община Дряново са в задоволително състояние. Ж.к. „Изгрев“ има изградени електропреносни мрежи, водопровод и канализация.

През 2025 г. в Общинска администрация са постъпили 9 молби за картотекиране на лица с жилищни нужди. Съгласно чл. 6, ал.1 и чл. 8 от Наредба за условията и реда за установяване на жилищни нужди и за настаняване под наем в общински жилища, в общинско жилище през изтеклата година няма настанени семейства.

Общината има изготвена кадастрална карта за гр. Дряново.

Приоритет "Заетост"

Съвместните действия на Община Дряново и Дирекция „Бюро по труда“ бяха насочени към осигуряване на достъп на ромите до пазара на труда и включването им в различни инициативи за самостоятелна заетост.

За периода 2025 г. са реализирани:

Проекти по оперативна програма РЧР:

- Проект Младежки практики - разкрити са 3 работни места : Специалист туризъм, Деловодител и Организатор спортни прояви и първенства.

- Иновативни здравно-социални услуги - разкрити 7 работни места - 6 на длъжност Домашен санитар и 1 работно място за медицинска сестра.

- Проект „Аварийна група - Компонент 2“ - Общ работник - 8 работни места - период 03.11.2025 г. - 31.12.2025 г. - назначени общо 3 роми

- *Механизъм „Лична помощ“, за предоставяне на услугата „Личен асистент“*

- *Личен асистент - 141 работни места - назначени 19 роми.*

По всички изброени програми и проекти са назначени общо 165 работници, от които 23 роми. Или 14% от разкритите по общински програми работни места са заети от ромско население и население от малцинствен произход.

За периода са заети работни места, съответно:

- Програма „Образование“ - разкрити 4 работни места : 2 работни места на длъжност: Социален работник и 2 работни места на длъжност

Образователен медиатор - 1 ром.

- По национална програма „Активиране на неактивни лица“ е разкрито 1 работно място на длъжност: Младши специалист, младежки медиатор
- По национална програма „Старт в кариерата“ е разкрито 1 работно място на длъжност: Младши експерт

Съвместните действия на Община Дряново и Дирекция „Бюро по труда“ бяха насочени към осигуряване на достъп на ромите до пазара на труда и включването им в различни инициативи за самостоятелна заетост.

Приоритет "Върховенство на закона и недискриминация"

На територията на Община Дряново няма регистрирани междуетнически конфликти. В различните квартали се живее в дух на приятелство, взаимопомощ и толерантност. Броят на учениците от ромски произход, регистрирани с противообществени прояви и преминали през МКБППМН за 2025 г. е 13.

Реализираните инициативи от МКБППМН през 2025 г. бяха насочени към превенция в училищните общности за създаване на среда, която влияе за намаляване на противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

През 2025 г. обществените възпитатели към МКБППМН работиха с 4 насочени подрастващи, извършители на противообществени прояви

Приоритет "Култура и медии"

През 2025 г. читалищата в общината реализираха инициативи, свързани със съхраняване, развитие и популяризиране на специфичната етнокултура на ромите, като част от българската национална култура и създаване на условия за равен достъп на ромската общност до обществения и културен живот.

Бяха организирани летни работилници, тематични конкурси за изработване на картички, сувенири, рисунки, фотоконкурси и др.

Съвместно с учебните заведения се организираха различни културни и спортни инициативи, в които се включиха и учениците от етническите малцинства.